

ZATURDAG, den

5^{den} SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 31 Augustus 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van heden, No. 938/1832, is tot LANDS DIRECTEUR op de Grand Banifine benoemd en aangesteld: MARCUS JOHANNES GELDERIAN.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 31 Augustus 1835.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de Zetting van het Brood bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van 8 Centen, moet wezen tien Onzen en een half Lood; — en

Dat van 4 Centen, vijf Onzen en een kwart Lood.

Wordende alzoo alle Broodhakkers ge-last, zich daarnaar te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE-STAND.

PARAMARIBO, den 3 September 1835.

Heden zijn in Ondertrouw opgenomen:

DAVID DE BARROS jongman,

met

JACQ. BUENO BIRAS jonge dochter.

Beiden van de Portugeesche Israëli-tische Gemeente, geboren en woonachtig alhier.

In kennisse van mij,

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

A. P. TIRION.

BUITENLANDSCHE NIEUWSTIJDSINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Couranten tot en met den 3den Julij 1835.

Nederlanden.

AMSTERDAM, den 2 Julij.

In een schrijven uit Tilburg van den 13den Junij leest men het volgende:

»Heden heeft H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje het hoofdkwartier verlaten en is naar 's Gravenhage vertrokken. Gedurende Hoogstderzelver verblijf alhier mochten de ingezetenen dezer stad de innemende minzaamheid, welke Hoogstderzelve bijzonder kenmerkt, bewonderen. Elk menschlievend hart mogt zich vooral verheugen in het bezoek, met hetwelk Hoogstderzelve, vergezeld van haren doorluchtigen en zoo te regt beminden gemaal, den Prins van Oranje, benevens Hoogstderzelver tweeden Zoon en Dochter, Prinses Sophia, met gevolg, de alhier opgerigte school voor arme en minvermogenende Kinderen vereerde. Die dag was een feest voor elken behoeftige. Op de minzaamste wijs onderhielden zich de vorstelijke personen, zoo wel met den waardigen oprigter

der school, den Eerwaarden heer Pastoor, de verdere jufvrouwen leermeesteressen, zoo mede met de zusters van het gesticht van liefdadigheid, als met de kinderen, wier lot door deze inrigting liefderijk wordt verzacht. Het vorstelijke gezin gaf dan ook onduidelzinnige blijken van Hoogstderzelver tevredenheid over het menschlievende doel en de alleziens doeltreffende wijs van inrigting van het gesticht. Meer dan een half uur bragten de vorstelijke personen door in het midden van meer dan 220 arme en minvermogenende kinderen, op welker gelaat eene hoog opbeurende en bemoeiigende vreugde was te lezen. Doch nooit kan men een meer belang-en indrukwekkend schouwspel zien, dan voorgistaren, toen een door de vorstelijke edelmoedigheid en milddadigheid aan de kinderen bereid feest door dezelve met de meest gepaste orde en vrolijkheid gevierd werd. Het gezigt eener juichende behoeftige jeugd, welke op het fraai versierde voorplein van het gesticht aan eenen milden disch was gezeten, haar door vorstelijke liefdadigheid gedekt, en bediend wordende door de gezamenlijke leermeesteressen der school, was geschikt om de edelste en diepste gevoelens van edelmoedigheid, liefde voor de armen en milddadige ondersteuning derzeive in het hart van elken aanschouwer op te wekken en aan te kweeken. Eene menigte volks uit alle standen was op de open plaats, waar de disch bereid was, zamengevloeid, welke tot eene ontelbare schare was vermeerderd, toen men vernam, dat Z. K. H. de Prins van Oranje dit kinderfeest met een bezoek vereerde. Niemand woude dit vorstelijke feest der armen bij, zonder zoo wel door de edele deugd van hen, die het gaven, als door de aandoenlijke vreugde van hen, die het vierden, innig te zijn ontroerd. Des avonds was het voorplein van het gesticht fraai en doelmattig verlicht.»

— Men schrijft uit 's Gravenhage, dat als een bewijs, hoe de zucht voor de Toonkunde hier te lande meer en meer toeneemt en met den besten uitslag wordt beoefend, mag worden opgemerkt eene luisterrijke muziekpartij, welke door den Heer Med. Doctor Kist (die als een groot voorstander en gelukkig beoefenaar dier kunst bekend is) in die residentie is gegeven. Op deze vereeniging is, onder andere stukken, de muziek der Opera *Das befreyte Jerusalem* van Richter uitgeoerd; voorts zijn een Motet van Rinck en drie kooren uit het Oratorium *Josua* van HENDEL, onder de leiding van den verdienstelijken Heer P. G. RENAUD WZ., voorge-dragen, waarvan (behalve de Tenor-solo's) zowel de solopartijen als de kooren door ruim vijftig Hollandsche, — meest Haag-sche, — beminnaars en beminnaressen der Toonkunde zijn gezongen op eene wijze, welke door het kunstminnend auditorium, uit circa 100 personen van beider kunne be-staande, en daaronder een groot aantal be-voegde regters in die kunst ten hoogste is geroemd geworden.

— In de *Arnhemsche Courant*, lezen wij onder de rubriek *niet tusschenkomst* het volgende:

De teerling is geworpen! Geene inter-ventie, ten minste geene regtstreeksch op-rukkende Fransche legermagt naar het Spaansche moordtooneel! LODEWIJK PHILIPS kiest het behoud van den vrede boven den allergeleukigsten oorlog, al gaat die keuze ook gepaard met opofferingen; met andere

woorden, al moet de zaak van het Spaan-sche liberalismus er ook door te gronde gaan; al overweldigt ook DON CARLOS den Spaanschen troon. En dien geest van vrede-lievendheid ademt LODEWIJK PHILIPS met zijne Engelsche coalitie-confraters, in wier boezem, op gelijke wijze, niets dan zucht naar vredebenoud troont. Hoe verschillend, hoe wijd uiteenlopend steken de huidige gezindheden dier gezagvoerders al bij hunne gevoelens in 1831 en 1833. Toen schraag-den zij, hoe wederregtelijk en barbaarsch ook, het *Belgische* liberalismus ten sijt van het constitutioneele Noord-Nederland-sche regeringsbestuur; toen gaven zij ter-stond, op het hulpgeschrei van den moe-deloozen LEOPOLD, bevel tot het oprukken eener verdubbelde scheeps- en landmagt, om de zwakheid van hun creatuur te versterken en te gemeet te komen; en die poging, die daad, zagen onze zoogenoemde hooge bondgenooten met overeikender ge-slagen armen aan, zonder dat het hun een oogenblik in den zin kwam, om het te beletten. Van waar dit verschil, dit in het oog loopend verschil? Zijn de Christinos dan minder hulp waardig dan de Belgische opstandelingen? Is de zegepraal van DON CARLOS voor Spanje gewenschter dan de zegepraal van Koning WILLEM voor ons nationaal belang zou geweest zijn? Staat het vierveudig vriendschapsverbond dan op zulke losse schroeven, dat *Frankrijk*, des verkiezende, geen hand behoeft uit te steken, om den erkenden troon van ISABELLA voor omstorting te helpen behoe-den? Is de erkenning dier jeugdige konin-gin dan slechts voor de leus geschied, en DON CARLOS juist daarom oogluikend uit *Engeland*, dwars door *Frankrijk*, naar *Spanje* verhuisd, om zich daar, op zijne beurt, eenmaal door *Engeland* en *Frankrijk* als wettig koning erkend te zien? Ter beantwoording dezer hoofdvragen, uit het vraagstuk der Interventie of Non-in-terventie, als van zelve voortvloeiende, kan dit weinige, onzes inziens, dienen: De koning der Franschen is de revolutio-nairen boven het hoofd gewassen. Hij han-delt tegenwoordig meer naar eigen overtai-ging. Het in 1830 vriendschappelijk gram-d gaan met den nu voor altijd rustenden LA FAJETTE, zou, al leefde LODEWIJK PHILIPS hooge beschermers en vroegere gunsteling ook nog, in 1835 geene plaats meer vin-den. De burger-koning van 1830, wien gezag het uitvloeijsel der volks-sovereiniteit was, is langzamerhand in een' monar-chalen koning veranderd, die er thans zijne hoogste eer, zijn hoogste belang in stelt, om, eenstemmig met de overige mogendheden, de algemeene rust van Europa te handhaven. De oorlogskans is in *Spanje* haagheijker dan zij in *Belgie* was. De *Christinos* willen geene vreemde hulp; en zouden er zich hoogst waarschijn-lijk met geweld tegen verzetten. De Belgen zagen er reikhalzend naar uit, en waren in 1831 nog te onbedreven, om den kamp-strijd tegen onze heermagt vol te houden. De belangrijke uitgaven, die een interven-tie-oorlog in *Spanje* vordert, zijn te aan-zienlijk, om daarover bedachteloos heen te stappen; terwijl de uitgaven, zonder algemeene goedkeuring der kamers, niet mogen, niet kunnen worden geleiden. En om die uitgaven, van het verarmte *Spanje* met vrucht terug te vorderen, laat zich bezwaarlijk vooruit zien. —

Maar *Frankrijk* en *Engeland*, zegt men,

Willen toch iets ten behoeve van het Madrid-sche gouvernement doen. Zij zullen hetzelfde met eene scheepsmagt ondersteunen, denkelijk om langs de kusten te kruissen en den toevoer aan DON CARLOS te beletten, die niet te water maar te land strijdt; waarbij nog komt het ter dispositie stellen van het Algiersche legioen, groot 6000 man, (een handvol volks, die weinig beteekent), en eindelijk het oprukken van een Portugeesch legertje. Ziet daar dus eene gedeeltelijke interventie, eene soort van *juste milieu*, om aan den eenen kant CHRISTINA te toonen, dat men haar niet ongenegen is, en aan den anderen kant de Noordsche Mogendheden te doen zien, dat men het algemeene oorlogszwaard zoo lang mogelijk in de schede tracht te houden. Hoe de afloop van dit alles zijn zal, laat zich moeilijk vooraf berekenen. De staatkundige wereld levert dagelijks zoo vele zonderlinge verschijnselen en omstandigheden op, dat er geen pijl op te trekken is. De oppositie-bladen zijn vrij algemeen tegen de interventie.

Het *Journal des Débats*, daarentegen, is nog altijd van eene geheel andere meening; het beweert, bij voortdurend, dat het de plicht van het Julij-gouvernement is te zorgen, dat het absolutismus in Spanje niet op het liberalismus zegeviere; dat het besluit eener non-interventie zich moet gronden op deze drie motiven: of op de veronderstelling, dat het Spaansche *juste milieu* sterk genoeg is, om zich zeiven te kunnen staande houden; of, dat de geest van het Spaansche liberalismus kracht genoeg bezit, om den binnenlandschen vijanden, den carlisten, op den duur, moedig het hoofd te kunnen bieden; of, dat men de zegepraal van DON CARLOS liever ziet stand grijpen, dan de voortdurend van het bastaard-Madridschegouvernement. — Maar zegt gedacht *Journal* in één zijner laatste nummers — *Frankrijk* zal zich spoedig zijne werkloosheid beklagen, en *volens volens* moeten interveniëren, bijaldien het zijn eigen staatkundig belang niet op eens den bodem wenscht te zien ingeslagen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 30 Junij.

Gisteren in den vroegen ochtendstond is wederom een van de hiergekerkerde staatkundige gevangenen, een Frankforter, op het kerkhof alhier ter aarde besteld. De ongelukkige was bereids ziekelijk, toen hij de gevangenis betrad, zoodat het geen wonder is, dat hij onder den buitendien voor de gezondheid zoo nadeeligen invloed der gevangenschap is bezweken. Dit is overigens niet het eerste offer, hetwelk de dood sinds de bekende politieke voorvallen hier ter stede, uit den kerker verloor; er zijn reeds verscheiden gestorven en alle des morgens vroeg, onder politie-eskorte, in stilte begraven.

Binnen weinige weken keert voor de Franschen het herinnerings-feest aan de roemrijke dagen van Julij terug. Wanneer de Franschen eene vijf-jarige ondervinding tot leiddraad nemen, alsdan moeten zij bekennen, dat de verwachtingen, welke zij in die dagen hadden opgevat niet in vervulling zijn gekomen. Zij waanden zich geroepen Europa te emanciperen; overal hadden zij de handen in het spel; Polen, Italie, Duitschland, Zwitserland en België werden in eenen toestand van revolutie gebracht. Na veelvuldige dreevige ondervinding, na duizende offers en diep geslagen wonden, die nog in langen tijd niet zijn geheeld, kwamen de vier eerstgenoemde landen weder in rust en nog slechts België verkeert in een onbeslist toestand. Wij hier te Frankfort behoeven slechts in den maatschappelijken kring onzer medeburgers rond te zien om menige leegte te ontwaren, en zelfs van de ons nabij gelegen dorpen hoeten nog velen voor de misdrijven door staatkundige verblindheid bedreven. En wat hebben overigens de revolutionnaire pogingen gewrocht? Niets, dan overal mistrouwen, politieke en burgerlijke beperking, onaangenaamheid in den gezelligen toestand,

enz.! Gaan wij nu de kwestie van den dag, de Spaansche aangelegenheden onderzoeken, zoo kunnen wij ook hiervan eenen uitslag voorspellen, gelijk ons door de nieuwste ondervinding opzigtelijk andere landen wordt aangewezen. Nimmer zal het Frankrijk en Engeland alleen gelukken aan Spanje duurzame rust te hergeven. Het viervoudige verbond moet aan de staatkunde der drie verbonden Mogendheden de hand reiken en zich met haar verstaan. Spanje bloedt tegenwoordig uit duizend wonden, welke alleen de tijd kan heelen, wanneer het Goddelijke regt, hetwelk Don Carlos, zonder zijne persoonlijke hoedanigheden in aanmerking te nemen, voorstaat, met het faktische van Isabella is verbonden; zoolang echter dit niet geschiedt, zoolang de factien van een en hetzelfde vaderland bloeddorstend tegenover elkander staan en geene orde van zaken plaats grijpt, die door de vijf groote Europeesche Mogendheden wordt erkend, zoolang ook blijft de groote vraag des vredes in Europa onbeslist, en wee, indien dezelve door het zwaard moet worden beslist; men zoude alsdan een verschrikkelijken strijd van theoriën zien ontbranden, die de hartstogten van alle Europeesche volken wederom aan het gisten zoude kunnen brengen; en wie zou de zege behalen? niemand! *De vitersten kunnen in Europa niet meer bestaan.*

Naar luid van de jongste geloofbare berichten uit Parijs vreest men daar op dit oogenblik zeer, zich door de kwasi-interventie te zullen compromitteren, aangezien derzelver uitslag onzeker blijft. Deze soort van interventie wordt echter insgelijks door de Noordsche Mogendheden afgekeerd, ten gevolge waarvan tusschen de kabinetten van St. James en der Tuilerien bereids weder onderhandelingen moeten zijn geopend. Zoo veel is zeker, dat beide Lodewijk-Philips en de Koning van Groot-Brittannie niets liever wenschen dan in overeenstemming met Oostenrijk, Rusland en Pruisen niet slechts de Spaansche maar ook alle andere nog bestaande groote politieke vraagstukken definitief beslist te zien en ongeacht alle tegenspraak bestaat nog altijd de hoop, dat het eenmaal hiertoe zal komen.

— Onlangs is in hijzijn eener groote volksmenigte, te Aibling in Beieren het monument onthuld ter gedachtenis aan het vertrek van koning Otto naar Griekenland. Op 's konings last is te dezer gelegenheid een gedenkmuur geslagen, aan de eene zijde met Hoogstieszelfs borstbeeld, op de andere met de afbeelding van het monument en de woorden: «Gedenkteeken van de scheiding der Koningin Theresa van haren zoon, Koning Otto. Opgericht bij Aibling door Beijersche vrouwen, 1835.»

— In de bergwerken van Demidow aan de Ural, wier kosten van bearbeiding jaarlijks nabij de 3,000,000 Roebels vereischen, is men begonnen stoommachines te bezigen. Voor schier geen land ter wereld kunnen dezelve zoo veel nut opleveren als in Rusland alwaar de ruimte en de stof tot ondernemingen zoo verbazend groot, en naar evenredigheid het getal handen zoo gering is.

— Een dagblad van Mitau meldt dat tusschen die stad en Riga twee regementen te zamen 8000 man, werkzaam zijn aan den aanleg van eenen nieuwen straatweg.

— Uit Norpöking in Zweden meldt men, dat aldaar uit de geschutgieterij van Finspang een groot aantal bijzonder sierlijk bewerkte kanonnen en mortieren is aangekomen, welke naar Rusland zullen worden overgevaard, om tot de uitrusting der nieuwe vesting Bomarsund op Aland te worden gebezigd.

Advertentiën.

Uitgaande Regten.

De *Administrateur van Financien*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de prijzen, waarnaar de *Uitgaande Regten*, der gedurende het Vierde Kwartaal dezes jaars, dezer Kolonie uit te voeren

navolgende Produkten, zullen geheven worden, zijn bepaald als volgt:

- Van de Suiker op (7½) Zeven en een halve Centen,
- » » Heele Koffij op (36) Zes en Dertig Centen,
- » » Gebroken Koffij op (22) Twee en Twintig Centen,
- » » Schoone Katoen op (60) Zestig Centen,
- » » Vuile Katoen op (30) Dertig Centen,
- » » Kakao op (12) Twaalf Centen, per pond Amsterdamsch Gewigt.

Paramaribo, den 1 September 1835.
De Administrateur voornoemd,
Cn. L E E R S.

Transporten.

(29073) Den 25sten Augustus 1835. R. OFERRALL JR. qq., Boedel R. OFERRALL SENIOR, aan zich zeive prive van ½ aandeelen in de Plantaadje Toledo, c. a., gelegen in rio Suriname.

Idem. H. H. DIEPERINK nom. ux., aan R. OFERRALL JUNIOR, van ½ aandeel in genoemde Plantaadje Toledo c. a.

Den 31sten: S. F. FLIJ qq., LUCIA van BUTNER, aan JOHANNA HENRIETTA van BERGMAN, van het Huis en Erf, aan de Gravestraat, L. C. No. 35.

Idem. Denzelven, Veendamcester, aan P. VAN LEEUWEN, van het Huis en Erf aan de Groote Rijkweg van Oorbe, bekend onder L. A. No. 7; aangekomen hebbende den Boedel NIETJE van COLA van LABADIE.

Idem. Denzelven als voren, aan S. SIMONS, voor de minderjarige R. SOESMAN, van het Huis en Erf, aan de Rust en Vredestraat, L. D. No. 1, aangekomen hebbende den Boedel J. van ENKHUIJSEN.

Idem. Denzelven als voren, aan GEERT TRUIDA PETRONELLA van BREEDE-ROODE, van het Huis en Erf, aan de Steenbakkersgracht, bekend onder L. D. No. 6016; aangekomen hebbende den Boedel JANKE EIJELTS, Weduwe F. A. DERKZEN, eerder Weduwe CASPAR HARMS.

Idem. Denzelven als voren, aan LUCIA ALEXANDER de VRIES, van het Huis en Erf, aan de Kromme Elbekestraat, L. A. No. 98, aangekomen hebbende den Boedel J. C. CRAVER.

Idem. Denzelven als voren, aan J. C. P. PENEUX, van het Verretpacht Erf en daarop staande Gebouwen, aan de Prinzenstraat, L. D. No. 873; aangekomen hebbende den Boedel EVERT SOESMAN.

Paramaribo, den 1 September 1835.
W E N T H O L T.

(36549) A. SALOMONS, zal op aanstaande Maagdag e. k., 's morgens om 9 uren op Vendu verkoopen, ten Huize naast den Heer F. G. BERTELSMAN, aan de Watermolenstraat: diverse Goederen en oxhoofden Bier.

Scheepslijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Nes*, Kap. E. TAYLOR, van *Marowijne*; Passagiers: Mevrouw SCHORBOEN en TINA van HALFHIDE. Idem, de Nederlandsche Schoener *Dolphijn*, Kap. G. ELLER, van *Coronie*; Passagiers: den Heer H. J. MAIR.

UITGEKLAARD.

Den 31sten Augustus, het Schip *Alexander*, Kap. A. S. CASSE, naar *Rotterdam*; lading: 100 vaten Suiker, 173 balen schoone Katoen, 41 balen Kakao en 41 puncheons Rum.

Den 2den dezer, het Schip *Noord-Holland*, Kap. H. K. RUYL, lading: 400 vaten Suiker.

Den 3den, het Schip *de jonge Lodewijk Antonie*, Kap. R. TANNES; lading: 552 vaten Suiker, 7 balen heele Koffij, 7 balen schoone en 9 dia vuile Katoen, 20 puncheons Rum, een partijtje Kwassichout en 5 piés Hout. — Beide naar *Amsterdam*.

Den 4den, het Schip *Piet Hein*, Kap. W. TURNBULL, naar *Rotterdam*; lading: 405 vaten Suiker.